

POLITIKA BOJA PROTI PODVODOM

Úvod

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky ako Riadiaci orgán pre **Operačný program Kvalita životného prostredia** (ďalej len „riadiaci orgán“) sa zaväzuje k udržiavaniu vysokých právnych, etických a morálnych noriem, dodržiavaniu zásad integrity, objektivity a čestnosti a praje si, aby pri výkone svojej činnosti bol vnímaný ako **odporca podvodov a korupcie**. Od všetkých zamestnancov sa očakáva, že sa pridajú k tomuto záväzku. Cieľom tejto politiky je podporovať kultúru, ktorá odrádza od podvodných činností, a uľahčiť predchádzanie podvodom a ich odhaľovanie, ako aj vývoj postupov, ktoré pomôžu pri vyšetrovaní podvodov a súvisiacich trestných činov a ktoré zabezpečia, že takéto prípady sa budú riešiť včas a zodpovedajúcim spôsobom.

Je zavedený postup na **oznamovanie situácií konfliktu záujmov**.

Termín podvod sa bežne používa na opísanie širokej škály pochybení vrátane krádeže, korupcie, sprenevery, úplatkárstva, falšovania, skresľovania skutočností, kolúzie, prania špinavých peňazí a zatajovania podstatných skutočností. Často zahŕňa podvodné konanie s cieľom získať osobný prospech, prospech osoby blízkej alebo tretej strany, alebo zapríčiniť stratu pre iných – úmysel je kľúčovým prvkom, ktorým sa podvod odlišuje od nezrovnalosti. Podvod nemá len potenciálny finančný dôsledok, ale môže spôsobiť poškodenie dobrej povesti organizácie zodpovednej za efektívne a účinné riadenie finančných prostriedkov. To je obzvlášť dôležité pre verejné organizácie zodpovedné za riadenie finančných prostriedkov Európskej únie. Korupcia je zneužívanie moci pre osobný prospech. Ku konfliktu záujmov dochádza, ak je nestranný a objektívny výkon úradnej funkcie osoby ohrozený z dôvodov týkajúcich sa rodiny, citového života, politickej alebo národnej príslušnosti, ekonomického záujmu alebo akéhokoľvek iného spoločného záujmu napríklad so žiadateľom o prostriedky z fondov Európskej únie alebo s ich prijímateľom.

Zodpovednosti

- V rámci riadiaceho orgánu bola zodpovednosť za riadenie rizika podvodu a korupcie delegovaná na odbor kontroly programov, ktorý v súčinnosti s ostatnými odbormi Sekcie environmentálnych programov a projektov (SEPP) nesie zodpovednosť za:
 - vykonávanie pravidelného preskúmania rizika podvodu s pomocou tímu pre posúdenie rizika (Pracovná skupina pre riadenie rizík pre Operačný program Kvalita životného prostredia),
 - vytvorenie účinnej politiky boja proti podvodom a plánu reakcie na podvody,
 - zaistenie informovanosti zamestnancov o podvodoch (všetky odbory SEPP) a odbornej prípravy zamestnancov (odbor technickej pomoci a riadenia ľudských zdrojov),

- zabezpečenie, aby riadiaci orgán bezodkladne postúpil prípadné vyšetrovanie príslušným vyšetrovacím orgánom (odbor metodiky a právnej podpory programov).
- Vlastníci procesov/manažéri riadiaceho orgánu sú zodpovední za každodenné riadenie rizika podvodov a akčných plánov, ako je uvedené v posúdení rizika podvodu, a najmä za:
 - zabezpečenie, aby existoval zodpovedajúci systém vnútornej kontroly v ich oblasti pôsobnosti,
 - predchádzanie podvodom a ich odhaľovanie,
 - zaistenie náležitej starostlivosti a vykonávanie preventívnych opatrení v prípade podozrenia z podvodu,
 - prijímanie nápravných opatrení vrátane prípadných administratívnych sankcií, ak sú potrebné.

Ohlasovanie podvodov:

Riadiaci orgán má zavedené postupy pre ohlasovanie podvodov, a to interne, ako aj Európskemu úradu pre boj proti podvodom:

- **anonymné nahlasovanie** korupcie cez linku zriadenú Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky v rámci politiky transparentnosti - <http://www.minzp.sk/strazca/>;
- **anonymné, resp. neanonymné¹ nahlasovanie** korupcie cez telefonickú linku zriadenú Úradom vlády Slovenskej republiky uvedenú na <https://www.bojprotikorupcii.gov.sk/ak-linka/>;
- **neanonymné² nahlasovanie** podozrení z trestných činov (najmä podozrení z podvodu v zmysle Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev na základe článku K.3 Zmluvy o EÚ o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev vrátane jeho protokolov) alebo inej nezákonnej činnosti, s dopadom na finančné prostriedky EÚ a ŠR na e-mailovú adresu infoirq@minv.sk zriadenú NAKA PPZ, pracovisko Národná protikorupčná jednotka v spolupráci OCKÚ OLAF;
- **anonymné nahlasovanie** podozrení z podvodov a nezrovnalostí s dopadom na finančné prostriedky EÚ Európskemu úradu pre boj proti podvodom <https://fns.olaf.europa.eu/>.

Všetky ohlásenia sa budú riešiť prísne dôverne a v súlade so zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, so zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov a so zákonom č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zamestnanci ohlasujúci nezrovnalosti alebo podozrenia z podvodu sú chránení pred odvetou.

Opatrenia proti podvodom:

Riadiaci orgán zaviedol primerané opatrenia proti podvodom na základe dôkladného posúdenia rizika podvodu (podľa čl. 125 ods. 4 písm. c) všeobecného nariadenia 1303/2013 v platnom znení). Používa najmä IT nástroje na odhaľovanie rizikových operácií (systém ARACHNE) a zabezpečuje, že zamestnanci sú informovaní o rizikách podvodov, ku ktorým došlo, s cieľom zlepšiť v prípade potreby vnútorný systém riadenia a kontroly.

¹ Forma nahlasovania podozrenia môže byť anonymná aj neanonymná v závislosti od toho, či chce byť nahlasovateľ informovaný o výsledku prešetrenia. Ak áno, uvedie svoje kontaktné údaje (meno, priezvisko, adresa, telefón, prípadne e-mailová adresa - v súlade s pokynmi uvedenými na webovom sídle ÚV SR).

² Forma nahlasovania je neanonymná, nakoľko jednou z informácií, ktoré má zasielaný podnet z dôvodu eliminácie neopodstatnených, resp. neoveriteľných podnetov obsahovať, je kontakt na osobu, ktorá podozrenie z nezrovnalosti identifikovala.

Záver:

Podvod sa môže prejavovať mnohými rôznymi spôsobmi. Riadiaci orgán má politiku nulovej tolerancie voči podvodom a voči korupcii a má zavedený robustný kontrolný systém, ktorý je navrhnutý na predchádzanie podvodnému konaniu a jeho odhaľovanie, pokiaľ je to možné, a opravu jeho dôsledkov, ak k nemu dôjde.